

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓

วัตถุประสงค์ : เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีการจัดตั้งและดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์มากขึ้น และมีการโฆษณาที่อาจทำให้ประชาชนหลงเข้าใจผิดว่าสถานพยาบาลสัตว์นั้น มีสัตวแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ทั้งในทางอายุรกรรม ศัลยกรรมและสูติกรรม ตลอดจนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ต่าง ๆ โดยใช้ชื่อว่าสัตวแพทย์คลินิก คลินิกรักษาสัตว์ หรือโรงพยาบาลสัตว์ ทั้ง ๆ ที่สถานที่นั้นไม่มีสัตวแพทย์ปริญญาประจำสถานพยาบาลสัตว์เหล่านั้น หรือจัดให้มีผู้ที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบการบำบัดโรคสัตว์เป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ จนเป็นเหตุให้เจ้าของสัตว์หลงเชื่อในคำชักชวนโฆษณาอันไม่เป็นความจริง นอกจากนั้นสถานที่ดังกล่าวบางแห่งไม่เหมาะสมที่จะตั้งเป็นสถานพยาบาลสัตว์ เนื่องจากโรคสัตว์บางชนิดสามารถติดต่อถึงคนได้ อันเป็นอันตรายต่อเจ้าของสัตว์และผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับสัตว์ที่ป่วยทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของสัตว์ และสถานพยาบาลสัตว์ก็ไม่ถูกสุขลักษณะและขาดผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ สมควรที่จะควบคุมการจัดตั้งและการดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ขอบเขตการมีผลใช้บังคับ : ใช้บังคับกับ สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสัตวแพทย์ โดยกระทำให้เป็นปกติอยู่ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ ซึ่งไม่ได้ดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ สภาวิชาชีพ และสถานที่รวมถึงยานพาหนะใดซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนด และไม่รวมถึงสถานที่ขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยาซึ่งประกอบธุรกิจการขายยาโดยเฉพาะ

การจัดตั้งและการดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์

๑. สถานพยาบาลสัตว์มี ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน

(๒) สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน

ลักษณะของสถานพยาบาลสัตว์แต่ละประเภท ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๖)

๒. ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยใบอนุญาตนั้นจะกำหนดสาขาและขั้นของการประกอบการบำบัดโรคสัตว์ และจะกำหนดระเบียบที่ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้ (มาตรา ๗)

๓. ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ใบอนุญาตนั้นจะกำหนดสาขาและขั้นของการประกอบการบำบัดโรคสัตว์และจะกำหนดระเบียบที่ผู้ดำเนินการต้องปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้ (มาตรา ๘)

๔. การออกใบอนุญาตหรือการไม่ออกใบอนุญาต ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้อนุญาตได้รับคำขอที่มีรายละเอียดถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ไม่ออกใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันไม่อนุญาต (มาตรา ๑๒)

๕. ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ได้ต่อเมื่อปรากฏว่าผู้อนุญาต

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

(๒) ไม่เป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์เป็นจำนวนสองแห่งอยู่แล้ว แต่ในกรณีที่ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืนอยู่แล้วหนึ่งแห่ง จะอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืนอีกไม่ได้ เว้นแต่จะอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน และ

(๓) เป็นผู้ที่สามารถควบคุมดูแลกิจการของสถานพยาบาลสัตว์นั้นได้โดยใกล้ชิด (มาตรา ๑๐)

๖. ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ และผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ในสถานพยาบาลสัตว์นั้นจะเป็นบุคคลคนเดียวก็ได้ (มาตรา ๑๑)

๗. ใบอนุญาตให้มีอายุสามปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาตนั้น ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอเสียก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอและชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตพร้อมกับการยื่นคำขอแล้ว ให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าผู้อนุญาตจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

ในกรณีที่ผู้อนุญาตมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้คืนค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตตามส่วนโดยคำนวณเป็นรายเดือนนับแต่วันที่ที่มีคำสั่งไม่อนุญาตจนถึงวันสิ้นอายุของใบอนุญาตที่ขอต่ออายุนั้น เว้นแต่ในกรณีที่มีการอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตและรัฐมนตรีได้มีคำสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อน ถ้ารัฐมนตรีมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ ให้นับแต่วันที่ที่มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ เศษของหนึ่งเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งเดือนถ้าไม่ถึงสิบห้าวันให้ปัดทิ้ง (มาตรา ๑๓)

ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายใน ๓๐ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ก่อนที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคสอง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้ เมื่อผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตร้องขอ (มาตรา ๑๔)

๘. กรณีที่ใบอนุญาตชำรุดสูญหาย หรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตแจ้งต่อผู้อนุญาตและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้ทราบการชำรุด สูญหาย หรือถูกทำลายดังกล่าว การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๕)

การควบคุมสถานพยาบาลสัตว์

๑. ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีชื่อสถานพยาบาลสัตว์กับชื่อและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ประกอบการสัตวแพทย์ในสถานพยาบาลสัตว์ รวมทั้งรายการค่ารักษาพยาบาลและค่าบริการ แสดงไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานพยาบาลสัตว์นั้น (มาตรา ๑๖)

๒. ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์และใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ ไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานพยาบาลสัตว์นั้น (มาตรา ๑๓)

๓. ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการโฆษณาหรือประกาศ หรือยอมให้ผู้อื่นโฆษณาหรือประกาศ ด้วยประการใด ๆ ซึ่งชื่อ ที่ตั้ง หรือกิจการของสถานพยาบาลสัตว์ คุณวุฒิหรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ เพื่อชักชวนให้นำสัตว์ป่วยมารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลสัตว์ของตน โดยใช้ข้อความเกินความจริง หรือน่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (มาตรา ๑๔)

๔. ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตเปลี่ยนแปลงการประกอบกิจการของสถานพยาบาลสัตว์ให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือดัดแปลงต่อเติมอาคารสถานพยาบาลสัตว์ให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือก่อสร้างอาคารขึ้นใหม่ เพื่อใช้ในกิจการสถานพยาบาลสัตว์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๕)

๕. ผู้ดำเนินการต้องดูแลมิให้มีการรับสัตว์ป่วยไว้ค้างคืนเกินจำนวนที่พักสัตว์ป่วยตามที่กำหนดในใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินซึ่งหากไม่รับไว้อาจเกิดอันตรายแก่สัตว์ป่วย (มาตรา ๒๔)

๖. ผู้ดำเนินการต้องดูแลสถานพยาบาลสัตว์ให้สะอาดเรียบร้อย ปลอดภัย และมีลักษณะอันเหมาะสมแก่การใช้เป็นสถานพยาบาลสัตว์ (มาตรา ๒๕)

๗. ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยา และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับสถานพยาบาลสัตว์ให้เพียงพออยู่เสมอ (มาตรา ๒๖)

๘. ผู้ดำเนินการมีหน้าที่จัดทำสถิติสัตว์ป่วยจากหลักฐานการบำบัดโรคสัตว์ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๒๙)

การปิดสถานพยาบาลสัตว์และการเพิกถอนใบอนุญาต

๑. เมื่อปรากฏว่าผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการปฏิบัติการไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการแล้วแต่กรณี ปฏิบัติการให้ถูกต้องภายในเวลาที่เห็นสมควร แต่ทั้งนี้ไม่เป็นเหตุลบล้างความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๖)

๒. ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งปิดสถานพยาบาลสัตว์เป็นการชั่วคราว เมื่อปรากฏว่าผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการ

(๑) ไม่ปฏิบัติการตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีคำสั่งตามมาตรา ๓๖

(๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป หรือ

(๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

คำสั่งปิดสถานพยาบาลสัตว์ตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดเวลาตามที่ผู้อนุญาตเห็นสมควร แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้งให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการทราบ แล้วแต่กรณี แต่ผู้อนุญาตจะเพิกถอนคำสั่งปิดสถานพยาบาลสัตว์ก่อนครบกำหนดเวลาก็ได้ เมื่อได้มีการปฏิบัติถูกต้องตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๗)

๓ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และผู้อนุญาตเห็นว่าเป็นการร้ายแรงอันอาจมีผลกระทบต่อ การรักษาพยาบาลสัตว์ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นได้ (มาตรา ๓๘)

๔ ในกรณีที่ผู้อนุญาตมีคำสั่งให้ปิดสถานพยาบาลสัตว์ หรือให้เพิกถอนใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตมีหนังสือแจ้งพร้อมกับส่งคำสั่งไปยังผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการ แล้วแต่กรณี

หนังสือแจ้งต้องกำหนดให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการจัดทำรายงานที่จะปฏิบัติเกี่ยวกับสัตว์ป่วย ส่งให้ผู้อนุญาตทราบโดยเร็ว เพื่อผู้อนุญาตจะสั่งการให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับสัตว์ป่วยนั้น

ถ้าไม่พบตัวผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการ หรือผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดคำสั่งไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานพยาบาลสัตว์ และให้ถือว่าผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่ได้ปิดคำสั่ง

คำสั่งของผู้อนุญาต จะโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือโดยวิธีอื่นใดอีกด้วยก็ได้ (มาตรา ๓๙)

๕ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการที่ถูกสั่งปิดสถานพยาบาลสัตว์เป็นการชั่วคราว หรือที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์นับแต่วันที่ทราบคำสั่งให้ปิดสถานพยาบาลสัตว์เป็นการชั่วคราวหรือคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี (มาตรา ๔๐)

๖ ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว จะขอรับใบอนุญาตใหม่อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนด ๑ ปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา ๔๑)

๗ คำสั่งของผู้อนุญาตให้ปิดสถานพยาบาลสัตว์เป็นการชั่วคราวหรือเพิกถอนใบอนุญาต ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการ แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งการอุทธรณ์คำสั่ง ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้น (มาตรา ๔๒)

หมายเหตุ : คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ในการจะปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ